

Praha-Žižkov, 27. 10. 2019
P. Jareš

Léčky lidských řešení

Gn 16

Jsou věci, které nemůžeme zařídit, i kdybychom se snažili sebevíc. Takovou věcí je život věčný. Nikomu ho nemůžeme dát. Ani sobě, ani ostatním. Toužíme po tom, aby naši blízcí uvěřili v Krista. Toužíme po tom, aby náš sbor překypoval zdravým duchovním životem. Chceme, aby zde zrály krásné charaktery. Chceme, aby se lidé obraceli ke Kristu, aby se děly divy ... Ale nemůžeme toho docílit jednoduše tím, že něco naplánujeme či zorganizujeme. Božímu životu se můžeme otevřít. Můžeme se různě připravovat na Boží jednání. Pak nám ale nezbývá než modlit se a čekat na Boží jednání. V naší uspěchané době ovšem čekáme neradi. Proto se snadno stane, že nám dojde trpělivost. Pak se pokoušíme vymyslet něco, co by vedlo k urychlení žádoucích událostí.

Abramovi Bůh slíbil hojné potomstvo (Gn 12, 2; 13, 16; 15, 5). Abram a Sáráj tedy čekali, až se jim narodí miminko. Ale deset let pořád nic. Sáráj proto navrhla tehdy běžné řešení problému bezdětnosti. Manžel měl mít dítě s její egyptskou otrokyní. Abram na návrh své manželky přistoupil. Hagar otěhotněla. Vzápětí se však objevil další problém. Hagar si přestala své paní vážit. Pro Sáráj to bylo jistě velmi nepříjemné a bolestné. Takhle si výsledek své snahy určitě nepředstavovala. Chování Hagar vneslo napětí i do jejího vztahu s Abramem. Když pak Abram své manželce dovolil naložit s Hagar podle svého uvážení, přineslo to velké trápení i samotné Hagar. Sáráj ji ponižovala tak, že od ní otrokyně uprchla. Nejprve Sáráj po lidsku řešila problém své bezdětnosti. Pak řešila problém, který si způsobila svým řešením. Hagařin útěk byl také lidským řešením problému. I my mnohdy utíkáme z příliš bolestných vztahů. Ne nutně tak, že odcestujeme. Ale třeba tak, že se před nějakým člověkem uzavřeme.

Z vnějšího pohledu se mohlo zdát, že Sárájino řešení bylo plně v souladu s Božími sliby. Ovoce opatření však ukazovalo, že to nebylo přesně to, co měl Bůh na mysli (srov. Př 10, 22). Když my takto něco sami řešíme, ovoce bývá podobné. Zdá se sice, že naše jednání je plně v souladu s Biblí. Ovoce našich opatření však ukazují, že jejich zdroj je jinde než v Bohu. To platí zejména tehdy, když tím ovocem jsou sváry, podezírání, závist, pohrdání a podobné věci. Vztahy bez napětí samozřejmě neexistují. Bylo by pošetilé očekávat od života něco takového. Avšak naše lidská řešení obvykle do našich vztahů přinášejí napětí zbytečná. Pokud ovocem našich rozhodnutí a činů není žádná láska, nerozhodovali jsme se podle Boha. V jaké záležitosti nám už pomalu dochází trpělivost? Co se právě teď snažíme vyřešit sami?

Boha však nepřekvapují ani naše omyly ani naše hříchy. Není jimi zaskočen. Dokonce je dokáže využít k uskutečňování svých záměrů. Sami stačíme na to,

abychom rozbourali vztahy. Umíme se sami dostat do bezvýchodné situace. Umíme všelijak utíkat. Často už ale neumíme vzniklé klubko rozmotat. Neumíme najít správnou cestu ven. Bůh poslal Krista na svět, aby zachránil všechny ty, kdo v životě zabloudili (srov. 1Tm 1, 15; 1P 2, 25). Ať už nás naše vlastní činy dostaly kamkoliv, Kristus je pro nás východiskem. On je pro nás dveřmi i cestou zároveň. V Kristu se s námi Bůh dal do řeči. Když Bohu na jeho oslovení odpovíme, může nás ten rozhovor změnit. Kristus nám ukáže východisko z naší situace a dá nám novou pevnou naději.

S Hagar se dal do řeči Boží posel. Ptal se jí, odkud přišla a kam jde. Hagar odpověděla jen na první část otázky, tedy že utíká od své paní Sáraje. Můžeme předpokládat, že měla namířeno do Egypta. Ve své odpovědi se však o tom nezmiňuje. Možná neměla přesnou představu o tom, kam jde. Mnohdy jasně víme, kde být nechceme. Umíme to jasně pojmenovat a vyjádřit. Nebývá nám ale vždy jasné, *kam* chceme jít, kam má smysl jít. Bůh může chtít, abychom se vrátili tam, odkud jsme přišli a byli tam. Ale abychom tam byli jinak než předtím. Jako lidé s novou nadějí. Tak tomu bylo i s Hagar.

Bůh chtěl, aby se vrátila zpátky a podřídila se své paní. Nepožadoval od ní žádné nadlidské výkony. Měla se prostě vrátit a být služebnicí své paní jako dříve – bez pohrdání. Navíc však dal Boží posel Hagarě slib, který dával jejímu návratu hlubší smysl a také jí dával naději do budoucnosti. Prostřednictvím svého dítěte se měla stát matkou velkého národa. Bůh jí sdělil, že bude mít chlapce. Měla mu dát jméno Izmael (Slyší Bůh). A protože Bůh vždy vidí mnohem víc, než co se dá zjistit ultrazvukem, sdělil jí i něco o tom, jaký ten hoch bude (srov. Ž 139, 14 – 16). Měl to být významný, nespoutaný a neohrožený člověk. S touto nadějí se Hagar vrátila domů. Porodila Abramovi syna. Poměry v rodině se uklidnily.

Pán Ježíš řekl: „... *učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočínutí svým duším.*“ (Mt 11, 26b ČEP) Často jsme unavení a vyčerpaní, protože se snažíme zařídit něco, co může vytvořit pouze Bůh. Nebo se snažíme prosadit sami sebe na úkor druhých. Býváme také unavení a vyčerpaní z našeho neustálého utíkání. Když se však podřídíme Bohu a budeme čekat na jeho jednání, nalezneme odpočínutí. Kristova pokora totiž dokáže uvolnit veškeré *zbytečné* napětí v našich vztazích. Před kým tedy utíkáme? A kam se potřebujeme vrátit?